

**Jak zostać szefem kuchni?
Przygotuj zdrowy posiłek dla całej rodziny!
Comment devenir chef cuisinier ?
Prépare un bon repas pour toute la famille !**

Agnieszka Kilijańska

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka francuskiego dla I etapu edukacyjnego (klasy I–III szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka, Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Jak zostać szefem kuchni? Przygotuj zdrowy posiłek dla całej rodziny. *Comment devenir chef cuisinier ? Prépare un bon repas pour toute la famille !*

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator: nauczyciel języka francuskiego

2.2. Pozostali: nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w ramach edukacji plastycznej, technicznej, informatycznej, dietetyk lub pielęgniarka szkolna.

3. Ramy czasowe

Projekt zaplanowany jest na drugą połowę września, czas jego trwania to dwa miesiące. Zakończenie projektu przewidywane jest na pierwszą połowę listopada. Zakończenie projektu będzie jednym z elementów Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania, który przypada na 8 listopada. Odbędzie się na początku listopada w formie konkursu, prezentacji książki kucharskiej oraz piramidy żywieniowej, a także degustacji przygotowanych potraw (zakup produktów zostanie sfinansowany z pieniędzy klasowych lub szkolnych).

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne

W podstawie programowej kształcenia ogólnego znajdziemy punkty dotyczące kształtowania kompetencji kluczowych, które są rozwijane podczas używania metody projektu. Będą one jego celami ogólnymi. Uczeń:

- rozwija umiejętności komunikacyjne zarówno w języku ojczystym (prowadzenie dyskusji w trakcie prac grupowych), jak i obcym (znajomość francuskiego słownictwa związanego z jedzeniem, tworzenie i rozumienie prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych);
- uczy się wykorzystywać matematykę w życiu codziennym (ważenie, przeliczanie wagi), a także kształtuje myślenie matematyczne;
- uczy się pozyskiwania informacji różnymi sposobami (także dzięki narzędziom informatycznym) oraz wykorzystywania ich w swojej pracy (tworzy quiz, wyszukują informacje na temat zdrowego odżywiania);
- uczy się działać zespołowo, budzi w sobie chęć do działań społecznych oraz do aktywnego działania na rzecz szkoły.

4.2. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe zostały podzielone na dwie grupy: edukacyjne i wychowawcze.

Cele edukacyjne

Podstawowe cele edukacyjne projektu dotyczą wiedzy pozyskanej na wszystkich przedmiotach związanych z projektem. Uczeń:

- poszerza zasób słownictwa w języku francuskim związanego z jedzeniem, poznaje wyrażenia ilościowe; określa, co lubi, a czego nie lubi jeść;
- poznaje jednostki miar (kilogram, dekagram, gram), poznaje różne rodzaje wag oraz sposoby ważenia;

- poznaje sposób i cel tworzenia listy zakupów, sposoby zdrowego odżywiania oraz sposób zapisu składników w przepisie kulinarnym;
- potrafi zaplanować zakupy, zagospodarować posiadaną sumę pieniędzy, potrafi przygotować prostą potrawę według przepisu (sałatka, kanapka);
- powtarza alfabet w języku polskim i francuskim i wykorzystuje go do wyszukania słownictwa w tradycyjnym słowniku.

Cele wychowawcze

Biorąc udział w projekcie interdyscyplinarnym, uczeń, oprócz wiedzy, rozwinię również kompetencje kluczowe oraz uniwersalne. W szczególności uczeń:

- planuje i organizuje współpracę z rówieśnikami, decyduje o podziale obowiązków w grupie, bierze odpowiedzialność za indywidualne i grupowe zaangażowanie, uczy się kompromisu oraz rozwiązywania konfliktów;
- rozwija samodzielność, kreatywność oraz umiejętności przedsiębiorcze (zaplanowanie zakupów, gospodarowanie pieniędzmi);
- dzieli się wiedzą z kolegami, uczy się oceniać działania swoje i kolegów, słuchania opinii innych i wyrażania własnej.

Cele szczegółowe dla uczniów

Jako że cele ogólne i szczegółowe projektu są zapisane w sposób zrozumiały dla nauczyciela, dla dzieci należy je uprościć, gdyż będą dla nich zbyt trudne. Ważne, żeby uczeń dobrze rozumiał, na czym polegają zadania do wykonania i jakie są główne założenia projektu.

Biorąc udział w projekcie:

- poznajemy francuskie słownictwo związane z jedzeniem i tworzeniem przepisu kulinarnego;
- poznajemy wagę i jednostki jej pomiaru, poznajemy sposoby zdrowego odżywiania (piramidę żywieniową), sposób tworzenia listy zakupów oraz przepisu kulinarnego;
- powtarzamy alfabet w języku polskim i francuskim i uczymy się korzystać ze słownika;
- uczymy się zaplanować zakupy za określoną sumę pieniędzy, przygotować prostą potrawę;
- uczymy się dzielić wiedzą z innymi, rozmawiać z rówieśnikami, współpracować z nimi oraz oceniać ich i siebie.

5. Treści kształcenia

Projekt interdyscyplinarny *Jak zostać szefem kuchni? Przygotuj zdrowy posiłek dla całej rodziny* łączy język francuski oraz nauczanie zintegrowane (w skład projektu oprócz edukacji matematycznej, polonistycznej i przyrodniczej stanowiących jego bazę, wchodzi również edukacja plastyczna, techniczna, muzyczna i informatyczna).

5.1. Język francuski

Program nauczania języka francuskiego *Mój mały francuski świat* Katarzyny Sobańskiej oparty jest na założeniach podstawy programowej nauczania języka obcego jako pierwszego na pierwszym etapie edukacyjnym – a co za tym idzie, w treściach

kształcenia znajdziemy podpunkt *Jedzenie*, do którego odnosi się temat naszego projektu. Dodatkowo będziemy realizować inne treści z podstawy programowej. Uczeń będzie umiał:

- zrozumieć prostą wypowiedź i zareagować na nią;
- powtarzać wyrazy i proste zdania, zadawać wyuczone pytania;
- przepisać lub samodzielnie zapisać wyrazy oraz krótki tekst (elementy książki kucharskiej, piramidy żywieniowej, alfabetu żywieniowego oraz quizu internetowego);
- znajdować informacje w słownikach;
- współdziałać z kolegami podczas zajęć językowych.

5.2. Nauczanie zintegrowane

Edukacja matematyczna

Uczniowie poznają odpowiednie jednostki miary (kilogram, dekagram, gram). Uczeń:

- potrafi zważyć produkt; używa określeń: kilogram, dekagram, gram; zna zależności między tymi jednostkami;
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące jednostek wagi; potrafi wymyślić sposób rozwiązania zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku;
- stara się odpowiednio zagospodarować posiadaną sumę pieniędzy;
- wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej.

Edukacja polonistyczna

Uczniowie powtarzają alfabet polski, układają podane słowa w kolejności alfabetycznej, uczą się korzystać ze słownika. Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- korzysta z różnych źródeł informacji (w tym przypadku słowników), rozwija swoje zainteresowania;
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;
- tworzy własną listę zakupów.

Edukacja plastyczna

Uczniowie rysują obrazki do przepisu oraz tworzą piramidę żywieniową. Uczeń:

- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem;
- wycina, przylepia, wykorzystując papier kolorowy, karton itp.

Edukacja techniczna

Uczniowie przygotowują kanapki/sałatkę z zakupionych wcześniej produktów. Uczeń:

- planuje i realizuje własne pomysły, współdziałając w grupie;
- rozumie znaczenie oraz konieczność zachowania porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
- wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

Edukacja informatyczna

Uczniowie tworzą quiz internetowy o zdrowym żywieniu. Uczeń:

- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych;
- posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;
- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły: szkoła podstawowa.

6.2. Wiek uczniów: 9–10 lat.

6.3. Klasa: III

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Projekt pozwala rozwinąć swoje umiejętności dzieciom o różnych zainteresowaniach i zdolnościach. Istotne jest utworzenie grup w taki sposób, aby każdy uczeń miał opcję aktywności i realizacji zadań na miarę swoich możliwości. Atutem pracy w grupie jest szansa rozwoju dzieci z trudnościami w nauce poprzez współdziałanie ze zdolniejszymi kolegami, a także wykorzystanie indywidualnych zainteresowań i talentów uczniów na rzecz całej grupy (np. zdolności organizacyjnych, plastycznych, krasomówczych). Istotne jest dostosowanie zadań projektowych do dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE). Musimy przeanalizować wszystkie części projektu i wziąć pod uwagę ucznia zdolnego oraz tego z różnymi dysfunkcjami, pamiętając przy tym, że uczeń zdolny powinien realizować zadania wymagające od niego zaangażowania oraz o dostosowaniu projektu do ucznia z trudnościami. Zatem należy pamiętać o odpowiednim stanowisku pracy dla dziecka niepełnosprawnego, dostosowaniu czcionki dla ucznia niedowidzącego, zaspokojeniu potrzeb ucznia z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*), ale również zagrożonego niedostosowaniem społecznym. Organizując wyjścia z dziećmi, możemy potrzebować większej liczby opiekunów w sytuacji, gdy mamy dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Sugeruje się, aby odpowiednio dobrać dzieci do każdej z grup oraz, aby ten podział był, w miarę możliwości, dokonany przez samych uczniów. Jedynie w sytuacji, gdy w klasie jest więcej dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, możemy w sposób kontrolowany nieznacznie wpłynąć na skład zespołów tak, aby nie doszło do utworzenia grupy tylko z dziećmi zdolnymi lub tylko takich z trudnościami. W celu podzielenia dzieci na grupy, proponujemy zabawę z puzzlami. Drukujemy różne obrazki (tyle, ile chcemy mieć grup), rozcinamy na kawałki (tyle, ilu chcemy mieć dzieci w grupie), rozdajemy uczniom. Uczniowie z dysfunkcjami losują puzzle z różnych pudełek. Osoby, których kawałki tworzą cały obrazek, stanowią jedną grupę.

6.5. Inne cechy odbiorców

Projekt interdyscyplinarny przynosi korzyści wszystkim, którzy biorą w nim udział. Ważne jest, by zawsze brać pod uwagę umiejętności i zainteresowania uczniów. Dzieci mają różne predyspozycje, które im pomagają lub przeszkadzają w realizacji zadań

projektowych. Mogą się spełnić tutaj uczniowie, którzy mają zdolności przywódcze, będą liderami grupy. Z drugiej strony – istnieją tacy, którzy nie są w stanie występować publicznie z powodu nieśmiałości, projekt pozwoli im przełamać własną treść, podjąć wyzwanie występując publicznie przed kolegami. W trakcie trwania projektu wszystkie dzieci zdobywają nowe umiejętności i doświadczenia, mogą się nimi dzielić z innymi. Dodatkowo, uczą się trudnej sztuki kompromisu oraz akceptowania pomysłów rówieśników. Zdarza się, że mamy w klasie ucznia uzdolnionego np. plastycznie, będzie miał on możliwość wykorzystania własnych zdolności przy realizacji zadań projektowych, może także dostać zadanie do samodzielnej realizacji.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

Projekt interdyscyplinarny zakłada głównie pracę w grupach. Jego efekt końcowy jest zazwyczaj pracą zespołową, gdzie całość zostaje stworzona z elementów wykonanych przez grupy – w naszym przypadku jest to książka kucharska, piramida żywieniowa oraz quiz na temat zdrowego żywienia, a także degustacja potraw przygotowanych przez dzieci (sałatki, kanapki). W przypadku ucznia uzdolnionego, możliwe jest również wykorzystanie pracy indywidualnej.

7.2. Metody pracy

W pracy z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym, szczególnie do nauki języka, wykorzystujemy przede wszystkim podejście komunikacyjne i metodę TPR (od ang. *total physical response* – reagowania całym ciałem). Jednak w przypadku projektów interdyscyplinarnych, to właśnie metoda projektu jest tutaj najbardziej wskazana i mimo że nie używamy jej często, warto do niej sięgnąć, gdyż rozwija kreatywność, współpracę, komunikację, a więc wszystkie kompetencje potrzebne w dorosłym życiu. Jest to metoda mocno aktywizująca uczniów, kształtuje rozwój wyobraźni oraz uczy odpowiedzialności za własne efekty edukacyjne.

7.3. Metody pracy – realizacja celów

- **Podejście komunikacyjne** – poznajemy i poszerzamy słownictwo w języku francuskim dotyczące jedzenia. Komunikując się z uczniami, używamy języka werbalnego i niewerbalnego oraz elementów wizualnych. Ułatwia to zrozumienie wypowiedzi wszystkim dzieciom, a w szczególności tym z trudnościami w nauce (np. z afazją, niedosłuchem).
- **Metoda czynnościowa** – sprowadzamy wyrażenia ilościowe, uczniowie tworzą plakat z alfabetem żywnościowym oraz piramidę żywieniową, przygotowują książkę kucharską. Metoda ta sprawdza się w pracy z małymi dziećmi: wykonując jakąś aktywność, szybciej się one uczą i lepiej zapamiętują. Uczeń z ADHD powinien zaangażować się w pracę powyższą metodą, gdyż nie będzie się nudził.
- **Metoda dyskusji** – zapoznajemy dzieci z książkami kucharskimi, sposobem tworzenia przepisu kulinarnego oraz listy zakupów. Dzieci, dyskutując w grupie z nauczycielem, stają się bardziej śmiałe, nawet te, które mają trudności z komunikacją. Mogą odezwać się, kiedy chcą, gdy są na to gotowe. Nauczyciel może zachęcać uczniów do wypowiedzi, jednak nigdy nie zmuszać.

- Metoda doświadczalna – zapoznanie uczniów z rodzajem wag i ważeniem, szukanie słów w słowniku ortograficznym, uczniowie przygotowują kanapki i sałatki, wykonują zakupy. Użycie metody doświadczalnej budzi u uczniów wiele emocji. Przynosi ona korzyści wszystkim dzieciom, szczególnie tym, które potrzebują większej stymulacji, by zapamiętać dany materiał (np. z afazją, z niedosłuchem, z zaburzeniami koncentracji uwagi). Przy krojeniu może być konieczne wsparcie dla ucznia z problemami z motoryką małą, przy wyjściu na zakupy wsparcie dodatkowego opiekuna.
- Metoda prelekcji i metoda warsztatowa – zapraszamy na lekcję dietetyka lub pielęgniarkę szkolną. Uczniowie niedosłyszający i niedowidzący siedzą z przodu, by lepiej odbierać informacje. Przy wykonywaniu konkretnych zadań, mogą zostać wykorzystane różne formy pracy – gdy jest to praca samodzielna, nauczyciel weryfikuje, czy każde dziecko radzi sobie z zadaniem; przy pracy w parach lub grupach czuwa, czy nikt nie został wykluczony, szczególnie dzieci z zaburzonymi kompetencjami społecznymi.
- Metoda kierowania samodzielną pracą – uczniowie szukają i wybierają istotne informacje z podanych przez nauczyciela stron internetowych, tworzą quiz internetowy i listę zakupów. Uczniowie uczą się selekcjonować informacje oraz podejmować decyzje. Nauczyciel doradza w razie potrzeby, czuwa, by wszyscy uczestniczyli w zadaniach. Uczeń zagrożony niedostosowaniem społecznym może czuć się niekomfortowo (nie jest pewny swoich decyzji), więc może potrzebować wsparcia ze strony nauczyciela.

7.4. Nauczanie zdalne

Prawie wszystkie części projektu jesteśmy w stanie zrealizować w czasie nauczania zdalnego, jednak nauczyciel będzie bardziej zaangażowany w pracę niż przewiduje to tradycyjny model realizacji projektu, ponieważ będzie musiał połączyć w całość jego fragmenty wykonane przez różne zespoły. Niestety, nie będziemy w stanie przeprowadzić zajęć z przygotowaniem potraw. W zamian możemy zaproponować indywidualne przygotowanie np. kanapek w domu i wysłanie ich zdjęć nauczycielowi. Naszym zdaniem spotkanie z dietetykiem lub pielęgniarką szkolną można zorganizować zdalnie. Praca w grupach nie przysparza również większego problemu, gdyż komunikatory (takie jak np. Microsoft Teams) umożliwiają tworzenie „pokoi” uczniów współpracujących ze sobą. Jedynie należałoby zamienić tutaj korzystanie ze słowników tradycyjnych na takie w formie elektronicznej. Wszystkie prace plastyczne (alfabet i piramida żywieniowa) mogą zostać wykonane w formie tradycyjnej, ale to na nauczycielu będzie spoczywało wykonanie całego plakatu, dzieci wykonują rysunki we własnych domach. Możemy również tę pracę zlecić uczniowi zdolnemu lub po prostu takiemu, który ma ochotę je wykonać samodzielnie. Ta sama sytuacja dotyczy książki kucharskiej. Widać wyraźnie, że realizacja niektórych zadań będzie stanowiła pewną trudność, ale nie jest niemożliwa do wykonania.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Wstępem do projektu jest przedstawienie uczniom, na czym polega ta metoda pracy. Nauczyciel tłumaczy, jak wyglądają etapy realizacji projektu, podział zadań i współpraca prowadzące do osiągnięcia końcowego efektu. Zwraca również uwagę na samodzielną

pracę i odpowiedzialność ze strony każdego uczestnika projektu za przydzielone zadanie. Uczniom w klasach I–III należy jasno określić zadania, jakie mają wykonać, główny cel przeprowadzenia projektu i, co ważne, jakie elementy pracy będą oceniane.

Kolejnym krokiem jest podział uczniów na grupy. Proponowanym sposobem podziału jest losowanie (sterowane przez nauczyciela), gdyż eliminuje sytuację, gdzie wszystkie dzieci z trudnościami w nauce lub kontaktach społecznych znajdą się w tym samym zespole. Ważne jest też, aby nikt nie został wykluczony z udziału w projekcie. Należy również uświadomić uczniom, że w trakcie realizacji nie mogą zmieniać przydzielonych grup.

Kolejnym krokiem projektu jest spisanie kontraktu, który w zrozumiały dla uczniów sposób określa wymagania stawiane każdemu z osobna i całej grupie. Nauczyciel musi mieć pewność, że każdy uczestnik projektu rozumie jego założenia, następnie wszyscy podpisują zaproponowany kontrakt.

Poniżej propozycja kontraktu dla uczniów:

Temat projektu: Jak zostać szefem kuchni? Przygotuj zdrowy posiłek dla całej rodziny (*Comment devenir chef cuisinier ? Prépare un bon repas pour toute la famille !*)

Po zakończeniu projektu potrafię:

- nazwać w języku francuskim produkty spożywcze, określić ich ilość za pomocą odpowiednich wyrażen, powiedzieć po francusku, co lubię jeść, a czego nie;
- działać wspólnie z kolegami, tworząc książkę kucharską, alfabet żywieniowy oraz quiz na temat zdrowego odżywiania.

Poza tym:

- na wykonanie projektu mamy 2 miesiące;
- przez cały czas możemy liczyć na pomoc wychowawcy i nauczyciela języka francuskiego oraz nauczyciela wspomagającego;
- pracujemy w grupach, ale na koniec stworzymy wspólne dzieło;
- każdy, bez wyjątku, może przedstawić swoje pomysły i będzie przez innych wysłuchany;
- nasza praca będzie oceniona, pani wychowawczyni oceni pracowitość i staranność wykonania, więc każdy z nas musi się zaangażować, jak najlepiej potrafi.

Ze względu na wiek uczniów, nauczyciel pomoże uczniom w podziale zadań (np. podział literek do opracowania produktów spożywczych – najlepiej przeprowadzić losowanie). Wskazane zostaną również osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania (np. ktoś wycina talerzyki, inny szuka w słowniku, jeszcze inny rysuje).

Nauczyciel przynosi na lekcje książki związane z tematem projektu oraz zachęca dzieci do zapoznania się z dostępną literaturą dotyczącą tematu – np. można tutaj polecić książkę *Zdrowe żywienie, poradnik dla dzieci* Pauliny Bronikowskiej, która w prosty sposób zapozna dzieci z zasadami zdrowego odżywiania. W projekcie będą wykorzystywane również słowniki polsko-francuskie (tradycyjne lub internetowe) oraz słowniki obrazkowe, które będą potrzebne do stworzenia zadań projektowych (alfabet żywieniowy, tekst do książki kucharskiej). Nauczyciel pokazuje uczniom sposoby szukania informacji. W tym celu wykorzystane zostaną pracownia komputerowa oraz biblioteka szkolna. Rola nauczyciela będzie tutaj bardzo ważna, musi on bowiem

zapoznać uczniów z konkretnymi, wcześniej sprawdzonymi stronami internetowymi, które zostaną wykorzystane w trakcie wykonywania poszczególnych zadań (np. [Pascal Brodnicki zachęca dzieci i młodzież do zdrowego trybu życia](#) (dostęp 9.09.2022) lub [10 zasad zdrowego odżywiania](#) (dostęp 9.09.2022)).

8.2. Realizacja projektu

W trakcie realizacji projektu możemy zaproponować spotkanie z dietetykiem lub pielęgniarką szkolną, który przybliży dzieciom sposoby zdrowego odżywiania. Na bazie takich zajęć oraz dostępnych informacji, uczniowie stworzą pytania do quizu oraz piramidę żywieniową. Musimy wcześniej ustalić z zaproszonym gościem, na czym konkretnie nam zależy, dzieci w grupach przygotowują pytania, które zadadzą w czasie trwania spotkania.

W ramach realizacji projektu dotyczącego żywienia, możemy zorganizować dzieciom wyjście do sklepu w celu zakupu odpowiednich produktów do wykonania sałatki lub kanapek. Każda grupa sporządzi własną listę zakupów, sprawdzi ceny produktów oraz zagospodaruje posiadaną sumę pieniędzy.

Projekt realizujemy w następującej kolejności – opisanej poniżej.

- Na lekcji języka francuskiego wprowadzamy uczniom słownictwo związane z jedzeniem, ćwiczymy je. Dzieci poznają słownictwo na bazie obrazków (wyświetlanych na monitorze interaktywnym) lub zabawek, pudełek po produktach spożywczych, gdzie nauczyciel nazywa poszczególne produkty, uczniowie powtarzają wspólnie nazwy. Następnie, by je przećwiczyć, wykonują różne ćwiczenia językowe (memory, kalambury, bawią się w sklep itp.) Zadajemy też pytania, co kto lubi, a czego nie lubi. Możemy tutaj również wykorzystać metodę TPR, gdzie każde dziecko jest innym produktem spożywczym i gdy zostanie wylosowane, musi wykonać jakieś ćwiczenie gimnastyczne (pozostali je naśladują). Pokazując uczniom konkretne przedmioty, pozwalając je dotknąć, działamy w sposób wielozmysłowy, który jest bardzo ważny u wszystkich dzieci, a szczególnie u ucznia z dysfunkcjami. Jeżeli mamy w grupie dziecko niedowidzące, również łatwiej mu będzie zapamiętać słowo połączone z konkretnym przedmiotem, który może obejrzeć z bliska. Wykorzystując ruch, zaspokajamy potrzeby ucznia z ADHD.
- Na lekcji edukacji polonistycznej powtarzamy z dziećmi alfabet i tłumaczymy dzieciom, jak korzystać ze słownika. Na początku dzieci losują po kilka wyrazów, muszą je ułożyć we właściwej kolejności. Następnie prosimy, by same wybrały różne produkty spożywcze i również układają nazwy według alfabetu. Przynosimy na lekcje słownik ortograficzny, pokazujemy, do czego może być przydatna znajomość alfabetu. Przeprowadzamy zabawę w formie konkursu. Dzieci podzielone na grupy wymyślają słowa, pozostałe grupy szukają w słowniku. Która pierwsza znajdzie, dostaje punkt. Zwracamy tutaj szczególną uwagę na ucznia z ryzyka dysleksji, może mieć problemy z kolejnością liter w alfabecie. W jego przypadku ważne jest znalezienie odpowiedniego słowa w słowniku, a nie czas, w jakim tego dokona. Warto, żeby dzieci z trudnościami w nauce otrzymały krótsze słowa do znalezienia. Nauczyciel czuwa nad wyborem słów dokonywanym przez dzieci.
- Na lekcji języka francuskiego dzieci tworzą alfabet żywieniowy, korzystając ze słownika. Powtarzamy z dziećmi alfabet po francusku, dzieci losują literki, naklejają

na karton papierowe talerzyki i pod każdym wylosowaną literę. Następnie szukają w słowniku polsko-francuskim odpowiednich produktów żywnościowych na podane litery i je rysują. Starają się je wymyślić samodzielnie, nauczyciel pomaga w razie potrzeby. Możemy dać dzieciom słowniki obrazkowe (szczególnie tym z dysfunkcjami, np. z ryzyka dysleksji), będzie im łatwiej znaleźć potrzebne słowa. Nauczyciel czuwa nad prawidłowym zapisem słów oraz nad prawidłową pracą w grupach. Zwraca szczególną uwagę na uczniów z autyzmem, ze spektrum autyzmu, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, by nie zostali wykluczeni z zadania.

- Na lekcji edukacji matematycznej wprowadzamy uczniom jednostki wagi, utrwalamy wiadomości. Różne typy wag możemy dzieciom zaprezentować za pomocą plakatu lub wyświetlić zdjęcia na monitorze interaktywnym. Na lekcję przynosimy wagę elektroniczną, ważymy za jej pomocą różne przedmioty (każdy uczeń wybiera, co chciałby zważyć, porównujemy wagi różnych przedmiotów). Przynosimy również kilogram cukru, kilogram płatków kukurydzianych, pytamy dzieci co będzie cięższe. Porównujemy, sprawdzamy, który produkt będzie miał większą objętość, mimo jednakowej wagi. Dzieci wykonują własne wagi z wieszaka na ubrania, ważą różne przedmioty i sprawdzają, co będzie cięższe. Metoda doświadczalna sprawdza się w przypadku wszystkich uczniów, ważna jest w szczególności w przypadku dzieci z afazją – pozwala im łatwiej i na dłużej zapamiętać dane zagadnienie. Należy zapewnić pomoc uczniowi z problemami z motoryką małą, może mieć on trudności z wykonaniem własnej wagi.
- Organizujemy spotkanie z dietetykiem lub pielęgniarką szkolną na temat sposobu zdrowego odżywiania, efektem tego spotkania będzie piramida żywieniowa i quiz internetowy. Wcześniej wspólnie z uczniami przygotowujemy pytania dotyczące tematu. Dzieci pracują w grupach, lecz nauczyciel czuwa nad przebiegiem prac. Słucha propozycji dzieci, naprowadza je w razie problemów. Spotkanie w formie dyskusji sprzyja rozwojowi uczniów nieśmiałych lub lękliwych. Dzieci mogą rozmawiać, gdy są na to gotowe (jeżeli nie są, mogą jedynie słuchać). Właśnie ze względu na nie, bezpieczniej będzie, gdy będą miały wcześniej przygotowane pytania, które mogą zadać.
- Na lekcji edukacji plastycznej dzieci wspólnie tworzą piramidę żywieniową, każda grupa rysuje elementy z różnych poziomów piramidy i umieszcza je na dużym kartonie. Dzieci w grupach ustalają, co będą rysować, następnie konsultują z innymi grupami. Nauczyciel czuwa, by elementy się nie powtarzały. Dzieci malują za pomocą farb, rysunki muszą być stosunkowo duże. Każda grupa maluje przynajmniej jeden element z każdego poziomu piramidy. Pokazujemy dzieciom piramidę na wzór, by nie popełniły błędu (po zakończeniu piramidy, przed naklejeniem elementów).
- Następnie, korzystając ze stworzonego wcześniej alfabetu żywieniowego w języku francuskim, uczniowie podpisują po francusku produkty w piramidzie żywieniowej. Zadaniem nauczyciela będzie tutaj zwrócenie uwagi, czy dzieci dobrze podzieliły między siebie elementy do wykonania, czy każdy dostał swoje zadanie do zrealizowania i nie został wykluczony. Za każdym razem należy przypominać dzieciom zasady współpracy.
- Na lekcji edukacji polonistycznej dzieci zapoznają się z przepisami w książce kucharskiej. Przynosimy na lekcję książki kucharskie (możemy też poprosić dzieci, by przyniosły swoje, jeżeli mają w domu). Zapoznujemy je ze sposobem tworzenia

przepisu kulinarnego, wspólnie oglądamy różne przepisy w książkach. Pytamy dzieci, co należy kupić, by przygotować daną potrawę, tworzymy listę zakupów i wyjaśniamy, w jakim celu się taką przygotowuje. Następnie uczniowie losują potrawy do stworzenia przepisu (sałatki, kanapki), tworzą listę składników, które trzeba kupić do wykonania potrawy. Dla ucznia niedowidzącego należy odpowiednio dostosować czcionkę, uczeń niedosłyszący powinien siedzieć blisko nauczyciela, by skuteczniej pracować. Uczniowie zdolni, którzy skończą szybciej zaproponowane zadanie, mogą się dodatkowo zastanowić, ile kosztuje dany product.

- Na lekcji języka francuskiego uczniowie poznają wyrażenia ilościowe (*une cuillère, un verre* itp.) w zestawieniu z przyimkiem *de* (*une cuillère d'huile, un verre de lait*) na podstawie pojemników oraz opakowań po różnych produktach. W tym celu przynosimy szklanekę, łyżeczkę, pudełko (po mleku, ciastkach, płatkach), prawdziwe lub zabawkowe warzywa i owoce (można zaznaczyć, że to np. kilogram pomidorów). Jeżeli mamy opakowania po produktach francuskich, możemy je wykorzystać, dodatkowo zaciekawimy dzieci. Do przećwiczenia słownictwa można wykorzystać również zabawę w sklep, gdzie dzieci będą już konkretnie kupowały odpowiednie ilości. Zabawa zainteresuje wszystkich, dzieci będą chciały wcielić się w rolę zarówno sprzedawcy, jak i klienta. Przygotujmy kilka „sklepów”, by każdy miał taką możliwość. Sprzedawca zadaje pytanie: *Qu'est-ce que vous voulez ?* Klient wybiera jeden lub dwa produkty i używa wyrażen ilościowych. Nauczyciel czuwa, by wszyscy wzięli udział w zabawie, zwraca szczególnie uwagę na ucznia z ADHD, który może mieć trudność z czekaniem na swoją kolej. Najlepiej, by taki uczeń był na początku sprzedawcą. Uczeń niedosłyszący może mieć również problem z usłyszeniem i przekazaniem komunikatu, gdyż każda zabawa powoduje dodatkowy hałas. Ustawmy więc takie dziecko w kolejce do sklepu oddalonego od innych.
- Na lekcji edukacji plastycznej uczniowie w grupach rysują obrazki ilustrujące przepis wykonania sałatki lub kanapki (uczniowie wylosowali wcześniej, jaką potrawę będą wykonywać, stworzyli listę składników). Wykorzystują do tego kredki. Ilustracje muszą dokładnie obrazować czynności wykonywane w przepisie. Rysunki powinny obrazować każdą czynność osobno (np. na pierwszym obrazku myjemy warzywa, na kolejnym je kroimy itd.). Nauczyciel czuwa nad podziałem zadań w grupie, zwraca uwagę, by nikt nie został pominięty w zadaniu, szczególnie uczniowie z zaburzeniami społecznymi. Każde dziecko z grupy rysuje na swojej kartce jeden fragment przepisu na miarę swoich możliwości. Rozdajemy uczniom kartoniki odpowiedniej wielkości, żeby można je było później nakleić na kartki książki kucharskiej. Pole do popisu mają tutaj dzieci uzdolnione plastycznie.
- Na lekcji języka francuskiego dzieci tworzą kartki do książki kucharskiej, tworzą prosty przepis po francusku (ćwiczenie polega na wypisaniu składników wraz z ilością – wykorzystują tutaj wiadomości o wyrażeniach ilościowych). Książka kucharska powstanie w języku francuskim (składniki do potrawy), będzie również zawierała elementy obrazkowe (czynności wykonywane w czasie przygotowania potrawy). Nauczyciel kontroluje tekst zapisany w języku francuskim, poprawia ewentualne błędy. Każda grupa tworzy jeden przepis na sałatkę lub kanapkę. Po zakończeniu prac, nauczyciel łączy kartki w jedną książkę kucharską. Dobrze, gdyby dzieci wykonały kartki formatu A3. Uczniowie wypisują składniki z wyrażeniem ilościowym (*100 g de fromage, une salade verte, une cuillère d'huile* itp.). Opis

wykonywanych czynności zastąpią obrazki wykonane na lekcji plastyki. Dzieci sprawdzają pisownię wyrazów w słowniku (może być również słownik obrazkowy). Może to stanowić problem dla dziecka z ryzyka dysleksji. Gdy mamy w klasie ucznia niedosłyszającego, przypominamy pozostałym dzieciom, w jaki sposób należy się do niego zwracać, by ułatwić mu usłyszenie komunikatu.

- Na lekcji edukacji informatycznej pokazujemy dzieciom, w jaki sposób stworzyć quiz internetowy za pomocą stron Quizizz lub LearningApps. Sprawdzamy, czy dzieci rozumiały, proponujemy im prosty temat np. o ulubionym zwierzęciu, miejscu, szkole i prosimy, by stworzyły po kilka pytań w aplikacji. Gdy wszyscy już opanują tworzenie pytań, udostępniamy dzieciom strony internetowe do znalezienia odpowiednich informacji na temat zdrowego żywienia. Uczniowie szukają i wybierają istotne informacje z podanych przez nauczyciela stron i tworzą pytania, można wykorzystać np. film [Pascal Brodnicki zachęca dzieci i młodzież do zdrowego trybu życia](#) (dostęp 9.09.2022). Cała klasa może obejrzeć film wspólnie, następnie w grupach decydują, jakie pytania umieszczą w quizie. Lekcja pozwala rozwinąć dzieciom kompetencje cyfrowe, dodatkowo uczą się selekcjonowania informacji. Uczeń niedosłyszający powinien siedzieć blisko monitora lub używać słuchawek, by szumy wokół nie zaburzały dźwięku. Jeżeli dzieci mają za zadanie stworzyć pytania na podstawie filmu, muszą mieć do niego dostęp indywidualnie (każda grupa), by mogły cofnąć i wysłuchać jeszcze raz. Wyrównuje to szanse uczniów z trudnościami w nauce, z afazją, niedosłuchem centralnym.
- Na kolejnej lekcji edukacji informatycznej dzieci tworzą quiz na podstawie zdobytych na poprzedniej lekcji informacji na temat zdrowego odżywiania – każda grupa konstruuje 3–4 pytania. Powinny to być pytania jednokrotnego wyboru. Gdy grupy mają już gotowe pytania, zamieniają się miejscami i rozwiązują miniquiz kolegów. Na koniec nauczyciel połączy wszystkie pytania w jeden wspólny quiz. Dzieci ogólnie nie mają problemów z obsługą komputera, jednak, gdyby się zdarzyło, że mamy w klasie ucznia, który uczy się wolniej obsługi komputera lub aplikacji internetowych, wytłumaczymy mu jeszcze raz zasady działania i pozwólmy spróbować indywidualnie poćwiczyć. Prosimy, by w quizie uczniowie zawarli dodatkowo 2 pytania w języku francuskim (niekoniecznie dotyczące zdrowego odżywiania), np. umieszczając zdjęcie produktu spożywczego i podpisy (jeden prawdziwy i dwa fałszywe).
- W czasie lekcji organizujemy dzieciom wyjście do sklepu po produkty z listy zakupów. Dzieci podzielone na grupy dostają odpowiednią sumę pieniędzy (nauczyciel zapewnia środki finansowe z pieniędzy klasowych lub szkolnych), sprawdzają ceny i dopisują je do listy, próbują zagospodarować otrzymane pieniądze. Nauczyciel doradza w razie potrzeby, czuwa nad przebiegiem zakupów. Gdy mamy w grupie dziecko niepełnosprawne ruchowo (np. na wózku inwalidzkim) w czasie wyjścia musimy mu zapewnić dodatkowego opiekuna. Zwracamy szczególną uwagę na ucznia z ADHD, który w czasie wyjścia może mieć trudności z zastosowaniem się do ustalonych reguł.
- Na lekcji edukacji technicznej dzieci przygotowują potrawy z zakupionych składników (sałatki, kanapki) według przepisu, które stworzyły. Uczą się kroić produkty (plastikowym nożem), ważyć w razie konieczności, dodawać odpowiednią ilość, dekorować. Musimy zadbać, by uczniowie przynieśli odpowiednie przybory (miska, deska do krojenia, plastikowy nóż). Przypominamy im o umyciu rąk przed podjęciem

pracy, następnie przypominamy o umyciu warzyw przed obieraniem i krojeniem. Po zakończonej pracy, dzieci sprzątają swoje stanowisko i myją naczynia. W czasie lekcji uczniowie nabierają doświadczenia w dziedzinie przygotowywania potraw, doskonałą umiejętności potrzebne w codziennym życiu (krojenie, ważenie). Krojenie może stanowić problem dla dziecka z zaburzoną motoryką małą. Dodatkowo, nauczyciel musi czuwać nad przebiegiem prac i pilnować odpowiedniego zachowania (uczeń z ADHD może mieć problem z zastosowaniem się do ustalonych zasad, gdyż lekcja może kojarzyć mu się bardziej z zabawą). Gdy mamy możliwość, współpracujemy z nauczycielem języka francuskiego, który nazywa wykonywane przez dzieci czynności np. *coupez, mélangez* etc.

8.3. Prezentacja wyników

Wyniki projektu zostaną zaprezentowane w listopadzie. Będzie to gotowa książka kucharska po francusku złożona z propozycji poszczególnych grup (5–6 potraw, w zależności od liczby grup projektowych), duża piramida żywieniowa z francuskimi podpisami, quiz internetowy (pytania typu prawda/ fałsz, jednokrotny lub wielokrotny wybór) na temat zdrowego odżywiania oraz degustacja potraw przygotowanych przez dzieci. Prezentacja może być jednym z elementów Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania, który przypada na 8 listopada. Z tej okazji możemy zorganizować konkurs dla pozostałych klas edukacji wczesnoszkolnej wykorzystując quiz stworzony przez uczestników projektu. Do oceny dań z każdej klasy wczesnoszkolnej wybieramy po 3 reprezentantów, którzy każdej potrawie przyznają gwiazdki Michelin (od 1 do 3).

9. Ewaluacja i ocenianie

Finalnym elementem projektu jest jego ewaluacja oraz ocena uczestników. Oceniany jest głównie efekt całościowy, ale przez pryzmat wkładu pracy uczniów. W ocenie należy kłaść nacisk na wskazanie mocnych stron, na podkreślenie stopnia zaangażowania uczniów. Nauczyciel nadzorujący projekt musi na bieżąco obserwować postępy w realizacji projektu, a następnie omówić to z całą grupą. W ewaluacji musi być przewidziany element wzajemnej oceny, samooceny oraz oceny odbiorców prezentacji. Ocena powinna mieć formę recenzji czyli w sposób opisowy ma dokonać analizy całego projektu.

Nauczyciel uwzględni w ocenie następujące kryteria:

- wkład pracy w stosunku do możliwości (indywidualnie i grupowo);
- terminowość wykonania pracy;
- organizację pracy w grupie: podział zadań, stopień współpracy;
- formę, dokładność i atrakcyjność wykonania projektu.

Dzieci muszą mieć dokładnie wytłumaczone kryteria oceny, powyższe są podane dla nauczyciela, uczniom należy je wyjaśnić, gdyż mogą być niezrozumiałe.

Dla każdego elementu oceny nauczyciel ustala opisową analizę poszczególnych grup, zwraca w niej uwagę na osoby szczególnie aktywne. Dodatkowo, dokonuje też oceny każdego ucznia indywidualnie, tak, aby przede wszystkim podkreślić mocne strony, by metoda projektu stała się dla ucznia przyjemną formą pracy. Następnie nauczyciel z całą grupą analizuje projekt, wskazując na końcowe efekty. Dokonuje tego poprzez ukazanie, co było wykonane dobrze, co było wykonane słabiej i jak można było to doprecyzować. W trakcie trwania projektu, dzieci zdobywały gwiazdki Michelin (od 1 do 3) za każde

wykonane zadanie. Wklejały je na specjalnie przygotowane plansze. Wszyscy otrzymają dyplomy i drobne słodkie nagrody, grupa z największą liczbą gwiazdek otrzyma nagrodę dodatkową (np. zakładki do książki).

Ewaluacja projektu będzie dokonana w oparciu o samoocenę grupy, samoocenę każdego ucznia oraz ocenę całego projektu przez uczniów zaproszonych na prezentację. W celu dokonania ewaluacji nauczyciel prowadzący przygotowuje kilka prostych pytań, na które będą odpowiadali uczestnicy projektu i obserwatorzy.

Ze względu na wiek dzieci, ocenianie innych indywidualnie może im sprawić trudność. Jednak są w stanie wybrać z każdej grupy osobę, która była najbardziej aktywna w projekcie, która wykazywała się dużą liczbą trafnych pomysłów. Uczniowie mogą spróbować ocenić własny udział w projekcie. Zarówno ewaluacja grupowa, jak i indywidualna może zostać przeprowadzona w formie zabawy. Ustawiamy pojemniki oznaczone numerami od 1 do 10 (mogą to być kartonowe pudełka, numery pudełek odpowiadają liczbie punktów, za pomocą których uczniowie dokonują ewaluacji, np. pudełko nr 1 = 1 pkt). Rozdajemy uczniom (w grupach) piłeczki z numerami (tyły numerów, ile jest pytań) i prosimy o wrzucenie piłeczki z odpowiednim numerem (zgodnie z numerem pytania) do pudełka z wybraną liczbą punktów (nauczyciel czyta pytania). Proponujemy następujące pytania:

1. Czy dobrze nam się współpracowało w grupie?
2. Czy udało nam się porozumieć?
3. Czy jesteśmy zadowoleni z książki kucharskiej, którą stworzyliśmy?
4. Czy jesteśmy zadowoleni z alfabetu żywieniowego, który powstał w czasie projektu?
5. Czy jesteśmy zadowoleni z quizu internetowego?
6. Czy chcielibyśmy pracować wspólnie jeszcze raz?

Po wrzuceniu piłeczek do pudełek (po każdym pytaniu), nauczyciel pyta dzieci, dlaczego wybrały właśnie to pudełko. Dodatkowo jest to dobry moment na porównanie samooceny uczniów z własnymi obserwacjami, które nauczyciel przeprowadzał podczas trwania projektu. Należałoby stworzyć na początku karty obserwacji grup (dla wszystkich grup takie same). Poniżej propozycja pytań:

- Jak wyglądała współpraca w grupie?
- Kto był liderem?
- Czy każdy w grupie otrzymał zadanie na miarę swoich możliwości?
- Czy prace były wykonane starannie?
- Jak wyglądało zaangażowanie grupy w zadania projektowe? Czy dzieci używały języka francuskiego?

Wykorzystując zabawy z piłeczkami, możemy również przeprowadzić samoocenę indywidualną. Proponujemy zmienić piłeczki na kolorowe karteczki w różnych kształtach (liczba kształtów ma odpowiadać liczbie uczniów; w przypadku piłek zabraknie nam kolorów dla każdego dziecka). Należy również przeformułować pytania:

- Czy umiem nazwać po francusku produkty spożywcze? (minitest typu „dopasuj obrazek do podanej nazwy”)
- Czy umiem po francusku określić ilość? (powiedzieć np. „szklanka soku” – można również wykorzystać minitest, np. po lewej stronie kartki zapisujemy wyrażenia typu *une bouteille de lait*, dzieci mają za zadanie dorysować odpowiedni rysunek)

- Czy umiem zaplanować i zrobić zakupy?
- Czy znam zasady zdrowego żywienia?
- Czy dobrze nam się współpracowało w grupie?
- Czy byłem(-am) zaangażowany(-a) w wykonanie zadań projektowych?
- Czy pracowałem(-am) najlepiej jak umiałem(-am)?

Podobnie jak w przypadku oceny grupowej, nauczyciel rozmawia z uczniami na temat liczby przyznanych punktów. Obserwatorzy prezentacji projektu, czyli pozostali uczniowie z klas I–III, którzy brali udział w konkursie i degustacji, powinni mieć możliwość jego oceny. Nie muszą tutaj oceniać każdej grupy osobno, a jedynie cały projekt. Proponujemy ułożyć pytania, a dzieciom rozdać tabliczki z minkami w trzech kolorach (na tablicy zapisujemy legend: czerwona minka – nie podobało nam się, żółta – podobało nam się umiarkowanie, zielona – bardzo nam się podobało). Przydzielamy jedną tabliczkę na 4–5 osób. Zadajemy uczniom pytania i prosimy, by podnieśli odpowiednie tabliczki:

- Czy jesteśmy zadowoleni z udziału w prezentacji projektu?
- Czy jesteśmy zadowoleni z udziału w konkursie o zdrowym żywieniu?
- Czy podobała nam się książka kucharska?
- Czy podobała nam się piramida żywieniowa?
- Czy smakowały nam potrawy przygotowane przez kolegów?
- Czy dowiedzieliśmy się czegoś nowego? (Czy poznaliśmy zasady zdrowego żywienia?)

Na zakończenie projektu zaleca się przeprowadzić jego ocenę. Może się ona opierać na ankiecie, dyskusji czy odpowiedziach na pytania otwarte. Każdy nauczyciel biorący udział w projekcie powinien ocenić i przeanalizować założone cele pod względem stopnia ich realizacji. Dodatkowo nauczyciele wspólnie omówią wnioski, każdy będzie mógł przedstawić swoje uwagi, np. na temat poprawy niektórych obszarów projektu. Proponujemy następujące pytania:

- Czy udział w projekcie był dla Ciebie satysfakcjonujący?
- Jakie były mocne i słabe strony projektu?
- Czy projekt był atrakcyjny dla uczniów?
- Jakie kompetencje rozwinęli uczniowie, uczestnicząc w projekcie?
- Jakie elementy projektu były trudne dla uczniów?
- W jakim stopniu zostały zrealizowane cele? (tutaj kopiujemy cele i prosimy o dopisanie punktów od 1 do 5, gdzie 1 to cel nieosiągnięty, a 5 w pełni zrealizowany).

10. Materiały pomocnicze:

- słowniki ortograficzne języka polskiego (mogą być również obrazkowe, np. dla dzieci z ryzykiem dysleksji);
- książki kucharskie;
- produkty spożywcze do wykonania potrawy (kanapki, sałatki), przybory potrzebne w kuchni (deska do krojenia, nóż, talerze, miski itp.) oraz naczynia do degustacji;
- 1 kg cukru i 1 kg płatków do doświadczeń z ważeniem, waga;
- wieszaki na ubrania do wykonania wagi, plastikowe kubeczki, sznurek;
- słowniki polsko-francuskie, słowniki obrazkowe do nauki francuskiego;
- warzywa i owoce (prawdziwe lub zabawkowe), pojemniki (szklanka, pudełko, łyżeczka itp.), by wprowadzić i przećwiczyć wyrażenia ilościowe (jeżeli mamy

możliwość, pojemniki po francuskich produktach spożywczych), waga zabawkowa, pieniądze zabawkowe;

- literki do losowania, kartony (alfabet żywieniowy);
- kredki, kartki techniczne, klej do wykonania książki kucharskiej;
- pieniądze na zakupy produktów spożywczych (klasowe lub szkolne);
- monitor interaktywny;
- strony internetowe LearningApps i Quizizz do stworzenia quizu;
- filmy dotyczące zdrowego żywienia np. [Pascal Brodnicki zachęca dzieci i młodzież do zdrowego trybu życia](#) (dostęp 9.09.2022) lub [10 zasad zdrowego odżywiania](#) (dostęp 9.09.2022).

Zaproponowane powyżej strony prezentują filmy na temat zdrowego odżywiania. Pamiętajmy, że informacje muszą być zawsze dostosowane do możliwości odbiorców, w tym przypadku dzieci dziewięcio- i dziesięcioletnich.

Zanim dzieci przystąpią do wykonywania potraw, przypominamy im o umyciu rąk, po wykonaniu zadania zwracamy uwagę, by posprzątały stanowisko pracy.

Wieszaki do wykonania wag możemy zakupić z pieniędzy klasowych (wystarczy jeden na dwóch lub trzech uczniów).

11. Komentarz metodyczny

W klasach edukacji wczesnoszkolnej organizacja projektu jest stosunkowo łatwa, gdyż treści nauczania są zintegrowane i się wzajemnie uzupełniają. Z tego względu w projekcie będzie brał udział nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej oraz nauczyciel języka obcego. Metoda projektu nie jest łatwa do przeprowadzenia w klasach I–III bez dużego wsparcia nauczyciela. Dzieci w tym wieku mają jeszcze trudności z wyciąganiem skomplikowanych wniosków oraz podejmowaniem samodzielnych decyzji. Realizując każdy projekt, musimy pamiętać, by zaplanowane zadania zrealizować w odpowiedniej kolejności, np. w przypadku naszego projektu ważne jest, by najpierw nauczyć dzieci korzystania ze słownika ortograficznego, a następnie tworzyć alfabet żywieniowy, gdzie dzieci szukają francuskich odpowiedników polskich słów. Ta sama sytuacja dotyczy tworzenia listy zakupów i książki kucharskiej. Dzieci najpierw tworzą listę, a dopiero w następnej kolejności dodają ceny produktów. Jednak zanim stworzą listę zakupów, muszą dokładnie wiedzieć, jakie danie przyrządzą. By stworzyć książkę kucharską, dzieci na początku poznają francuskie słownictwo i wyrażenia ilościowe, następnie rozmawiają o książce kucharskiej po polsku na zajęciach zintegrowanych. Widać tutaj jednoznacznie interdyscyplinarność projektu, wszystkie treści zależą od siebie w widoczny sposób.

Organizując spotkanie z dietetykiem lub pielęgniarką szkolną, musimy sprecyzować, co ma na celu spotkanie – w tym przypadku chodzi nam o przedstawienie zasad zdrowego żywienia, zaprezentowanie piramidy żywieniowej. Zajęcia mogą być przeprowadzone w formie warsztatów lub krótkiej prelekcji, dzieci powinny również przygotować wcześniej pytania, które zadadzą zaproszonemu gościowi.

Wybierając się z dziećmi na zakupy, powinniśmy skorzystać z pieniędzy ze składek klasowych, by nie narażać nikogo na dodatkowe koszty, a tym samym nie wykluczyć go z udziału w zabawie.

12. Bibliografia

Kotarba-Kańczugowska M., b.r., *Praca metodą projektu* (PDF, 197 KB; dostęp 9.09.2022), Warszawa: ORE.

Kreatywna Europa, 2015, *Ewaluacja projektów* (PDF, 575 KB; dostęp 9.09.2022), Warszawa: Creative Europe Desk Polska.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz. U. 2017, poz. 356 z późn. zm.

Sobańska K., 2019, *Mój mały francuski świat. Program nauczania do języka francuskiego w szkole podstawowej dla I etapu edukacyjnego* (PDF, 1,48 MB; dostęp 9.09.2022), Warszawa: ORE.

Agnieszka Kilijańska – nauczycielka i lektorka języka francuskiego z 18-letnim stażem pracy. Obecnie pracuje jako nauczyciel języka francuskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. W. Korfańskiego w Katowicach. Ukończyła studia podyplomowe: terapia pedagogiczna i rewalidacja dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Autorka materiałów dydaktycznych dla nauczycieli języka francuskiego.